

nomiske og militære spørgsmål. Det lægges således op til i højere grad også at behandle de sikkerhedsproblemer, som regeringerne i regionen selv opfatter som de primære: narkotikasmugling og organiseret kriminalitet. OSCE's feltmissioner i de fem lande monitorerer løbende forholdene. OSCE er en af de få internationale organisationer, der er tilstede i alle fem lande. Netop denne brede regionale tilstedeværelse giver et godt grundlag for at indgå i et samarbejde med andre organisationer og formidle det regionale samarbejdsbegreb til de centralasiatiske lande.

I oktober 2000 afholdtes i Tashkent en OSCE-konference, der netop var udtryk for den balancerede tilgang til Centralasien. Konferencen afvikledes i samarbejde med FN's kontor for bekæmpelse af Narkotikahandel og Organiseret Kriminalitet (ODCCP). På konferencen lykkedes det at samle de fem lande i regionen og tage de første skridt til en uformel, regional konsultations-mekanisme. Processen vil blive ført videre, blandt søges en uformel 'Friends of Central Asia'-gruppe etableret i Wien. Her skal også de økonomiske donorer søges inddraget. Tashkent-konferencen må dermed betegnes som et vigtigt skridt i en lang proces. OSCE må fastholde sit grundlag om menneskerettigheder og demokrati, men må samtidig levere konkrete tilbud om samarbejde.

Danmark har aktivt søgt at fremme udviklingen af en OSCE-rolle i Centralasien. Ved de to officielle besøg i Danmark af hhv. Kirgizstans og Kazakstans præsidenter i 1999 og 2000 har OSCE-spørgsmål været drøftet. I 2001 indledtes endvidere et strategisk partnerskab mellem Udenrigsministeriet og OSCE's ODIHR-kontor. Det er sigtet at søge at udforme projekter, der bygger på danske erfaringer med grænseoverskridende civilsamfundsassistans på Det Vestlige Balkan, og som vil kunne være en del af en aktiv, konfliktforebyggende OSCE-indsats i Centralasien. Danmark har udsendt eksperter til OSCE-Missionen i Tadjikistan, hvor OSCE har fået en bredere rolle efter afviklingen af FN-missionen UNMOT. Århus-konventionen fra 1998 om folkelige bevægelses deltagelse i beslutninger på miljø-området er desuden grundlag for et NGO-samarbejde, der støttes af EU-Kommissionen. På dansk hold har der været opmærksomhed overfor, at såvel Kaukasus som Centralasien er de nye udfordringer til Europa inden for sikkerhed og stabilitet.

5. *OSCE i Baltikum: opgaven ved at være fuldført.* De to OSCE-Missioner i Estland og Letland har siden deres oprettelse i 1992 haft en væsentlig betydning på mindretalsområdet i de to lande, navnlig i forhold til de russisksprogede befolkningsgrupper. Missionerne har også spillet en vigtig stabiliserende rolle i forholdet mellem de to baltiske lande og Rusland. De to lande har gjort væsentlige fremskridt på de områder, der er nævnt i missionernes mandater, og sidste år indledtes således processen mod en afvikling. Der er tale om en succeshistorie for OSCE's konfliktforebyggende arbejde. OSCE vil fremover fortsat bistå de nationale integrationsprocesser blandt andet via organisationens Højkommissær for Nationale Mindretal.

6. *OSCE's konfliktforebyggende instrumenter i fortsat udvikling.*

OSCE's Charter for Europæisk Sikkerhed fra 1999 skabte en politisk platform for samarbejde mellem de europæiske organisationer. Samarbejdet skulle foregå på et fælles værdimæssigt grundlag om demokrati og menneskerettigheder. Det skulle bygge på en udnyttelse af hver organisations fordele fremfor konkurrence og indbyrdes rivalisering.

Siden Charteret for Europæisk Sikkerhed er navnlig samarbejdet mellem OSCE og EU blevet styrket. Konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Feira i juni 2000 fastslår således, at EU's egne instrumenter til ikke-militær krisestyring vil kunne bruges enten på grundlag af et mandat fra FN eller OSCE, eller som led i en autonom indsats. På det konkrete plan har en række embedsmandskontakter mellem de to organisationer fremmet et praktisk orienteret samspil på det civile krisestyringsområde. Ikke mindst Danmark har aktivt fremmet en sådan tilgang. Fremme af det operationelle samarbejde mellem EU og OSCE har også været højt prioriteret under det nuværende svenske EU-formandskab.

Ved de seneste uroligheder i Presovo-dalen og Makedonien har der været flere eksempler på substantiel udnyttelse af OSCE's aktiver i regionen til samarbejde med andre organisationer, jf. ovenfor. Det er dog også fremgået, at der fortsat skal arbejdes videre med tilvejebringelsen af et velfungerende samarbejde mellem de internationale organisationer. Koordination og udnyttelse af hvert enkel organisations fordele skal fortsat være nøgleordene.

OSCE har stærke aktiver til at indgå i et sådant samarbejde: